

Так, викладачами вони можуть застосовуватись під час лекцій для висвітлення теоретичної інформації, при цьому окремі блоки презентації концентрують увагу студентів на головних питаннях теми, покращують логіку викладення навчального матеріалу.

Під час розкриття питань семінарських занять та підготовки самостійних творчих завдань, комп'ютерні презентації дають змогу студентами продемонструвати набуті знання, використовуючи власні творчі здібності. При цьому реалізується модель «активного навчання».

Найефективнішим, на нашу думку, є застосування комп'ютерних презентацій під час проведення підсумкових занять та підготовки до іспиту з дисципліни. Зазначені форми навчання дозволяють узагальнювати, структурувати, систематизувати набуті знання з різних змістовних модулів та тем курсу.

Використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі дозволяє сформувати належну якість засвоєння знань студентами, тому розробка та впровадження мультимедійних презентацій як одного з методів інтерактивного навчання потребує подальшого удосконалення та дослідження.

Бойко Н. О., канд. пед. наук, доцент
кафедри регіональної економіки

ПРОБЛЕМИ ДІАГНОСТИКИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

У сучасних умовах навчання досить актуальним є проблема оцінювання якості знань студентів, яке б адекватно відображало різні складові навчального процесу. При цьому проблема різнобічного оцінювання та його прозорості є найбільш актуальною. Сучасний спосіб співвідношення цілей та реальних результатів виглядає, на нашу думку, найменш розробленим у педагогічній теорії і практиці.

Розробка методів і форм контролю поточної успішності студентів потребує концептуального підходу до вирішення означеної проблеми.

В умовах зміни парадигми «освіта на все життя» на парадигму «освіта протягом життя» основне призначення освітньої дія-

льності виявляється не тільки в тому, щоб навчити, але й виявити й розвинути особисті індивідуальні якості людини. В зв'язку з цим, необхідними, на нашу думку, стають активні форми навчання, що якісно змінюють можливості індивідуальної освітньої діяльності.

В останні роки в системі оцінювання відбувся перехід з системи великомасштабного («незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно») — на більш дрібний масштаб оцінювання: в середній школі — на дванадцятибальну систему, у вищих навчальних закладах — на європейську шкалу оцінювання (ECTS). Проте, абсолютне оцінювання знань бальна система дати не в змозі, тому що не враховує відмінності в кваліфікації педагогів. До того ж, в багатьох випадках недостатня вимогливість до студентів підкріплюється традиційною практикою завищення оцінки.

Актуальність зазначеної проблеми стимулює пошук досконалішої системи контролю знань.

Освітня практика свідчить, що великомасштабна система оцінювання знань знаходиться у протиріччі з формами контролю та оцінкою навчальної діяльності студентів (виступами на семінарах, контрольними, аналітичними, творчими роботами), які здатні оцінити їхні навчальні досягнення за багатьма ознаками.

Зокрема, актуальними стають форми контролю та оцінювання за рівнями навчально-пізнавальної діяльності студентів (репродуктивним, відтворювальним, конструктивним, творчим), які б давали можливість діагностувати як хід навчального процесу, так і якість підготовки. Всі зазначені вище підходи знайшли своє відображення у картці самостійної роботи студента з дисципліни «Регіональна економіка».

Ситуація, що склалася з оцінюванням знань, характеризується використанням бальних оцінок, які з одного боку, не можуть бути прийнятні ні як абсолютні, ні як відносні, а з другого — не дають можливості диференціювати студентів за їхніми знаннями, інтересами, можливостями, здібностями.

Досвід показує, що виходом з цього становища є принцип «рейтингування» студентів, коли навчальні досягнення виводять їх на певні місця серед інших студентів. Якщо окрема навчальна оцінка може виявитись випадковою, неадекватною знанням, то рейтинг є об'єктивнішим показником і відображає рівень успіхів. Важливою рисою «рейтингування» є неминуча конкуренція між студентами, що створює додаткову мотивацію навчання. Престижність високого рейтингу набагато вища, ніж високі оцінки.

Досвід переконує, що потенційні можливості студентів неправильно оцінювати інтегральною оцінкою без урахування особистісних можливостей, творчих уподобань та майбутніх потенційних успіхів. Адже кожний з рівнів можливостей студентів (знання, уміння, навички, ціннісні орієнтації) може бути охарактеризований різними оцінками, тобто диференційованість у цьому випадку може бути досить значною.

Якщо в навчальному процесі студентам надається стандартизована інформація й оцінювання зводиться, в основному, до виявлення ступеню засвоєння знань, тоді рівень засвоєння однакових для всіх знань легко виражається кількісно-бальною оцінкою. В даному випадку для порівняння сформованості репродуктивної діяльності, кількісне бальне оцінювання є виправданим. В умовах практично-проектного навчання складно стандартизувати оцінку дій.

У випадках, коли оцінюванню підлягають творчі дії, які не можуть бути зіставлені з визначеними зразками, як правило, можна використовувати якісно-кількісне оцінювання (або рейтингову оцінку). У творчих роботах, де оцінюється рівень індивідуальних здібностей, здійснюється якісна оцінка у формі рецензії.

Досить цікавою, як показує власний педагогічний досвід, є самооцінка студентами власних знань і можливостей. На пропозицію викладача дати самооцінку своєї відповіді, виступу, самостійної роботи, виконання модульних завдань, досить рідко студент ставить собі найвищу оцінку й доволі часто власна самооцінка формулюється як «задовільна».

Таким чином, оцінювання навчальних досягнень студентів з регіональної економіки розкриває можливості для:

- здійснення заходів щодо оновлення навчально-виховного процесу не лише за рахунок навчально-організаційних заходів, але й самим змістом навчання (шляхом впровадження інноваційних навчальних технологій, директивних форм і методів організації індивідуальної самостійної роботи, підвищення якості навчання);

- створення належних умов для переходу від масового навчання до індивідуально-групового навчання. За таких умов створюються можливості для нарощування творчого потенціалу студентів та враховуються індивідуальні особливості та диференційований підхід до кожного з них.

При цьому змінюються традиційні методи особистої участі педагога у виконанні різнопланових функцій діагностування навчального процесу.